

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม

แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

พระมหาธงชัย จิรสีโล (สงวนเรื่อง)

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ๓. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัย เป็นผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ๑๐ โรงเรียน ๑๘๘ รูป/คน โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลสถิติหาค่าเฉลี่ยร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่า t-test และ F-test ทางเดียวแบบ One-way ANOVA

ผลการวิจัย

๑. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นผู้บริหารและครูสอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาพรวม ๕ ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผล และประเมินผลการศึกษา

๒. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาพรวม ตามสถานภาพ พบว่า บรรพชิตและคฤหัสถ์มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา แตกต่างกัน อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕ เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน บรรพชิตและคฤหัสถ์มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา แตกต่างกัน อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕ ส่วนด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านการนิเทศภายใน ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

๓. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ตามเพศ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ไม่แตกต่างกัน อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕ เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้ง ๕ ด้าน ได้แก่ ด้าน

หลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน และด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

๔. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ตามอายุ ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ด้านการนิเทศภายใน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีอายุ ๓๐-๓๙ ปี มีความคิดเห็น ต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ด้านการนิเทศภายใน มากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีอายุ ๕๐-๖๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

๕. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษาด้านสามัญศึกษา พบว่า กลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีกับกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

๑. ด้านหลักสูตร ควรมีแนวทางการพัฒนาและเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และจัดอบรมสัมมนาด้านหลักสูตรแก่ครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

๒. ด้านกระบวนการเรียนรู้ ควรมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ เพื่อเป็นรูปแบบในการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้

๓. ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ควรจัดนิเทศให้ความรู้วิธีการผลิตสื่อที่หลากหลายจัดสรรงบประมาณเพื่อซื้อสื่อเทคโนโลยีใหม่มาทดแทนของเก่าที่ชำรุดเสียหาย

๔. ด้านการนิเทศภายใน ควรมี การอบรมครูสอนก่อนเปิดภาคการศึกษาประจำปี เพื่อปรับปรุงวิธีสอนและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการนิเทศภายในระหว่างครูด้วยกัน

๕. ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ควรออกแบบเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับความรู้ของผู้เรียน มีกฎเกณฑ์ในการทดสอบ การ วัดผลในหลายๆด้าน เช่น ด้านความรู้ ความขยัน และความเอาใจใส่ ควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลแก่ครูผู้สอน

Abstract

The Objectives of this Research are 1. to Study the Academic Management of Phrapariyattidham Schools, General section in Bangkok, 2.to compare the administrators' and teachers' ideas towards Academic Management of Phrapariyattidham Schools, General section in Bangkok 3. to study the ways of the academic management of

Phrapariyattidham Schools, General section in Bangkok. The sampling group used for the research is 188 administrators and teachers of 10 Phrapariyattidham Schools, General section. The data are collected by using the questionnaire. Analyzing the data made by applying the statistics of mean, percentage and standard deviation, t-test, F-test and One-Way ANOVA.

On the result of research, it is found that :

1. As the result of analyzing the data, the administrators' and teachers' ideas towards the academic management of Phrapariyattidham Schools, General section, in all 5 aspects; in the aspects of curriculum, the process of learning, educational media and technology, internal demonstration and educational measurement and assessment are at the high level.

2. On the result of comparing the administrators' and teachers' ideas towards the academic management of Phrapariyattidham Schools, General section, in all aspects, as the status, it is found that monks' idea and laymen's idea towards the academic management of Phrapariyattidham Schools, General section, are different with statistical significance 0.05. When it is compared as an aspect, the monks' and laymen's idea towards the academic management of Phrapariyattidham Schools, General section, in all 3 aspects; in the aspect of curriculum, in the aspect of learning and in the aspect of educational measurement and assessment, are different with statistical significance 0.05. But in the aspects of educational media and technology and internal demonstration, they are not different with statistical significance 0.05.

3. On the result of comparing the administrators' and teachers' ideas towards the academic management of Phrapariyattidham Schools, General section, as the sex, it is found that the administrators' ideas and teachers' ideas towards the academic management of Phrapariyattidham Schools, General section, are not different with statistical significance 0.05. When it is compared in aspects, the administrators' and teachers' ideas towards the academic management of Phrapariyattidham Schools, General section, in 5 aspects; in the aspect of curriculum, in the aspect of learning process, in the aspect of educational media and technology in the aspect if internal demonstration and in the aspect of educational measurement and assessment, are not different with statistical significance 0.05

4. On the result of comparing the difference in pair, as the age of administrators and teachers who have the ideas of the academic management of Phrapariyattidham Schools, General section, in the aspect of internal demonstration, it is found that the ideas, of the administrators and teachers whose ages are 30 – 39 years old, towards the academic management of Phrapariyattidham Schools, General section, in the aspect of internal demonstration, are higher than those whose ages are 50 – 60 years old with statistical significance 0.05

5. On the result of comparing the administrators' and teachers' ideas towards the academic management of Phrapariyattidham Schools, General section, being divided as their general educational qualifications, it is found that the levels of ideas, of the group who have got B.A. qualification and the group who have got the educational qualification that is higher than B.A., are not different.

The Ways of Developing the Academic Affairs

1. In the aspect of curriculum, it should have the ways of development and give an opportunity to the personnel in schools to take a part in doing the curriculum in coincidence with learners' requirement and training and seminar on the curriculum should be held for the teachers and educational personnel continuously.

2. In the aspect of learning, the learning plan should be made to produce the forms of learning management, create motivation to the learners and support the learners' learning process.

3. In the aspect of educational media and technology, the demonstration should be held to give the knowledge of how to produce several medias and allotting the budget for purchasing new technological medias for the old ones that were decayed.

4. In the aspect of internal demonstration, training the teachers before starting the semesters of every year in order to improve the teaching method and to promote and support the teachers to do demonstration between them.

5. In the aspect of educational measurement and assessment, it should design the instruments for measurement and assessment in accordance with learners' knowledge and have the rule for testing. The measurement should be made in several

aspects such as in the aspect of knowledge, diligent, intention. The work shop meeting of measurement and assessment should be held for the teachers.

บทนำ

สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ของการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนาที่สำคัญอยู่หลายประเด็นไม่ว่าจะเป็นด้านคุณภาพมาตรฐานในการจัดการศึกษา ในปัจจุบันของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่ยังไม่เป็นที่ยอมรับจากสังคมในวงกว้าง ความไม่ชัดเจนในอัตลักษณ์ของการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทที่ควรจะเป็นอย่างแท้จริง ประสิทธิภาพของระบบการดำเนินงาน ด้านการบริหารจัดการและจัดการศึกษาที่ยังไม่มีทิศทาง การพัฒนาและขาดความชัดเจนในการสร้างเอกภาพทางการบริหารให้กับกลุ่มโรงเรียนและสำนักงาน พระพุทธศาสนาจังหวัด นอกจากนี้ยังพบว่าการสร้างพันธสัญญาการดำเนินงานและการจัดการศึกษา เพื่อการสร้างศาสนทายาทที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ยังไม่ได้มีการกำหนดให้มีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

การจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษามีจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนลดน้อยลง ซึ่งอาจเกิดจากหลายๆ สาเหตุ เช่น พระภิกษุสามเณรมีโอกาสเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาอื่นๆ มากขึ้น ขาดแรงจูงใจในการเข้าเรียน และผู้ที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สามารถสอบแข่งขันเข้าเรียนต่อในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ มีจำนวนน้อยมาก เป็นต้น สาเหตุเหล่านี้ล้วนมีผลมาจากปัญหาการบริหารงานวิชาการที่ขาดประสิทธิภาพ จากสภาพการณ์ดังกล่าว เพื่อให้การบริหารจัดการงานด้านวิชาการให้มีคุณภาพได้ มาตรฐานอันจะส่งผลให้การศึกษาศาสนาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษามีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการอย่างจริงจังและถูกต้องตามหลักการบริหารงานวิชาการทั้งในด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา การวัดผลและประเมินผล การนิเทศการศึกษา ซึ่งการศึกษาในด้านต่างๆ ที่กล่าวมานี้ล้วนเป็นแนวทางที่จะพัฒนางานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้เจริญมีคุณภาพยิ่งขึ้น

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ว่ามีระดับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการอย่างไร รวมทั้งมีแนวทางการบริหารงานวิชาการอย่างไร เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาให้ มีประสิทธิภาพต่อไป

^๑ กองพุทธศาสนศึกษา , สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ , แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา(พ.ศ.๒๕๕๓-พ.ศ.๒๕๖๒), (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ๒๕๕๓), หน้า ๑.

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒.๑ เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

๒.๓ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

๓. วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครู ผู้สอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีจำนวน ๑๐ โรงเรียนรวมประชากรจำนวน ๑๘๘ รูป/คน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจะสร้างขึ้นเอง จากแนวคิด ทฤษฎี ที่ได้ทบทวนมาแล้ว แบ่งแบบสอบถามเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม (Check List)

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานครทั้ง ๕ ด้าน ดังนี้ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Type)

ตอนที่ ๓ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางานวิชาการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้อย่างอิสระ

๔. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ๓ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาประชากรเป็นผู้บริหารและครูสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจำนวน ๑๘๘ รูป/คน จำนวน ๑๐ โรงเรียน ใช้สถิติเชิงพื้นฐานหาค่าความถี่ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อหาค่า t-test

และ F-test (One – way ANOVA Analysis of Variance) ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรอิสระที่มากกว่าสองกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญสถิติ ๐.๐๕ และผู้วิจัยได้ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

๑ สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานครมีผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำแนก สถานภาพ ผู้บริหารและครู มีสถานภาพเป็น บรรพชิต จำนวน ๑๑๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๕๑ รองลงมา เป็น คฤหัสถ์จำนวน ๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๔๙ และมีสถานภาพเป็น ชาย จำนวน ๑๕๙ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๕๗,เป็นหญิง จำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔๓ และมีอายุ ๓๑-๓๙ ปี จำนวน ๔๖ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๔๗, มีอายุ ๔๐-๔๙ ปี จำนวน ๓๘ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๒๑ และมีอายุ ๕๐-๕๙ ปี จำนวน ๓๒ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๐๒ จำแนกตามพรรษา มีพรรษาน้อยกว่า ๑๐ พรรษา จำนวน ๔๘ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๔๗, มีพรรษา ๑๐-๒๐ พรรษา จำนวน ๓๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๖๘,มีพรรษา ๒๑-๓๐ พรรษา จำนวน ๒๑ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๗ และมีพรรษา ๓๑ พรรษาขึ้นไป จำนวน ๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๒ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ผู้บริหารและครู มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน ๑๓๒ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๒๑, สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๕๖ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๗๙ ไม่มีผู้บริหารและครู โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี และจำแนกตามประสบการณ์ ผู้บริหารและครู มีประสบการณ์ ต่ำกว่า ๕ ปี จำนวน ๗๔ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๓๖, ประสบการณ์ ๕-๑๐ ปี จำนวน ๖๒ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๔๘, ๑๑-๒๐ ปี จำนวน ๒๘ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๘๙ และ๒๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๔ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๗

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้สอน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนพระปริยัติ แผนกสามัญศึกษา ตามสถานภาพ เพศ อายุ พรรษา วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ มีผลดังนี้

๑. ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ตามสถานภาพ พบว่า ทั้ง บรรพชิตและคฤหัสถ์ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา แตกต่างกัน อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน บรรพชิตและคฤหัสถ์มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

แตกต่างกัน อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ ส่วนด้านสื่อและเทคโนโลยี ทางการศึกษา และด้านการนิเทศภายใน ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

๒. ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ตามเพศ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้ง ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน และด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

๓. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ตามอายุ มีจำนวน ๒ คู่ คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน มีอายุ ๓๐-๓๙ ปี และ มีอายุ ๕๐-๖๐ ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ด้านกระบวนการเรียนรู้ มากกว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุ ต่ำกว่า ๓๐ ปี และมีอายุ ๔๐-๔๙ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ตามอายุ มีจำนวน ๒ คู่ คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน มีอายุ ๓๐-๓๙ ปี และ มีอายุ ๕๐-๖๐ ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ด้านการนิเทศภายใน มากกว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุ ต่ำกว่า ๓๐ ปี และมีอายุ ๔๐-๔๙ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา คือกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีกับกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า มีระดับความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

๖. ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็น ผู้บริหารและครูผู้สอน ต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ด้านกระบวนการเรียนรู้ ตามพรรษา ผู้บริหารและครูที่พระภิกษุ ๑๐-๒๐ พรรษา มีความคิดเห็นมากกว่า ผู้มีพรรษา ต่ำกว่า ๑๐ พรรษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

๒. อภิปรายผล

ผลอภิปรายข้อมูลความคิดเห็นผู้บริหารและครู ผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา แต่ละด้านมีดังนี้

๑. ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและครูผู้สอนสถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา ตลอดจนการจัด กระบวนการจัดทำสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ให้

สอดคล้องความต้องการของผู้เรียนและสภาพท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ ไพโรจน์ กนโก (นวลสำลี)^๒ ได้วิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนของครูอาจารย์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูอาจารย์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพและประเภทของครูอาจารย์ในงาน ๔ ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลพบว่าครูอาจารย์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งในภาพรวมและเป็นรายด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน รองลงมาได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ตามลำดับ และจากการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูอาจารย์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ที่เป็นบรรพชิตและฆราวาส พบว่า มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้ง ๔ ด้าน พบว่า มีปัญหาแตกต่างกัน จำนวน ๑ ข้อ ได้แก่ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดทำแผนการสอน ครูอาจารย์มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยครูอาจารย์ ที่เป็นบรรพชิตมีปัญหามากกว่าครูอาจารย์ที่เป็นฆราวาส

๒. ด้านกระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ จัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการสาระความรู้ด้านต่าง ๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม และค่านิยมที่ดีงาม โดยมีการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และข้อ ๘ มีอยู่ในระดับปานกลาง คือ จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีการพัฒนาโดยผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ สอดคล้องกับ พระราชวรมุนี (ป.อ.ปยุตโต)^๓ กล่าวถึง การเรียนรู้เป็นเรื่องที่สำคัญของมนุษย์ทุกคนและเป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพของตนทั้งด้านความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม สุขภาพ และการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข และเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์เจริญงอกงามขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ที่ได้ให้นิยามการศึกษาศึกษาหรือการเรียนรู้ว่าเป็นการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ นอกจากนั้นท่านยังได้กล่าวอีกว่าหมายถึง การเรียนรู้ การฝึกฝน การพัฒนาตน การพัฒนาคนให้มีปัญญาที่จะทำกรรมได้ถูกต้องจึงต้องมีการศึกษาที่เรียกว่า ศึกษา คือต้องศึกษา ต้องเรียนรู้ ต้องพัฒนาตนโดยไม่ประมาท การฝึกฝนแก้ไข ปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ การเรียนรู้จึงเป็นการกระทำ

^๒ไพโรจน์ กนโก (นวลสำลี), “การศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูอาจารย์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, ๒๕๔๖).

^๓พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอส. อาร์. พรินติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด, ๒๕๔๘), หน้า ๒๙๕-๒๙๗.

เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาภายในตัวตนทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย สังคม และสติปัญญา เพื่อให้เป็นบุคลากรที่ดีในองค์กร เป็นประชาชนที่ดีของสังคม ทั้งนี้ตลอดชีวิตของมนุษย์ จำเป็นต้องเรียนรู้ทั้งจากธรรมชาติ ภูเขา ต้นไม้ สิ่งแวดล้อม เหตุการณ์ บุคคลรอบข้างหรือแม้แต่ความรู้สึกนึกคิดภายในใจของตนเพื่อให้เกิดการพัฒนาให้รู้เท่าทันและปฏิบัติตนต่อโลกธรรม (โลกธรรม ๘ คือ มีลาภ สูญเสีย มียศ เสื่อมยศ ดีเจียน สรรเสริญ ความสุข และความทุกข์) ได้โดยไม่ตกเป็นทาสของโลกธรรม ๘ ในสภาพการณ์ของการเรียนการสอนนั้น การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตามลำดับ

๓. ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ มีข้อ ๑-๗ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ โรงเรียนสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดทำสื่อให้เพียงพอกับความต้องการมีสื่อเทคโนโลยีการศึกษาเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ที่สอน และข้อ ๘ อยู่ในระดับปานกลาง คือ ควรมีการติดตามผลการใช้สื่อการเรียนการสอนทุกรายวิชา สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ^๔ ได้กล่าวถึง สื่อการเรียนการสอน ไว้ว่า เป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจความเข้าใจ เกิดการเรียนรู้ และช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี สื่อธรรมชาติ การเลือกสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนควรคำนึงถึงความน่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตามเป็นสื่อที่เข้าใจง่าย กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีแสวงหาความรู้และที่สำคัญคือ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

๔. ด้านการ นิเทศภายใน อยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารและครูไม่มีการ ติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมให้ความอย่างต่อเนื่อง และมีการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการวางแผน และกำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศภายในโรงเรียน มีการจัดอบรมครูสอนก่อนเปิดภาคการศึกษาประจำปี สอดคล้องกับ ชัด บุญญา ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินใดๆที่ทำให้ครูมีความพึงพอใจและมีกำลังใจที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาการดำเนินงานใดๆของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียน และของบุคลากรให้สูงขึ้นและรักษาไว้ จนส่งผลให้โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของผู้รับประโยชน์จากโรงเรียนทุกฝ่าย อีกทั้งผ่านการประเมินภายในและภายนอก^๕ และวัชรฯ เล่าเรียนดี ได้กล่าวถึง การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นกระบวนการบริหารการศึกษาที่จัดดำเนินการในโรงเรียนโดยบุคลากรใน

^๔กระทรวงศึกษาธิการ, **นियามคำศัพท์หลักสูตร**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๓), หน้า ๒๕.

^๕ชัด บุญญา, **หลักการและแนวคิดและแนวคิดในการนิเทศการศึกษายุค ใหม่**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๕๖), หน้า ๔๔.

โรงเรียนเป็นหลัก ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูอาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียนเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาในโรงเรียนโดยตรง^๖

๕. ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและครู มีการ กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการวัดผลและประเมินผลชัดเจน การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้และมีการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลให้ได้มาตรฐานอยู่ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน^๗ ได้กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บน จุดมุ่งหมายพื้นฐาน ๒ ประการ ได้แก่ ๑ การวัดและประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับผลการเรียน และการเรียนรู้ของผู้เรียนในระหว่างการเรียนรู้การสอนอย่างต่อเนื่อง บันทึก วิเคราะห์ แปลความหมายข้อมูลแล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของผู้เรียนและ การสอนของครู การวัดและประเมินผลกับการสอนจึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กัน หากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดการ เรียนการสอนก็ขาดประสิทธิภาพและ ๒ การวัดและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียนเป็นการประเมิน สรุปผลการเรียนรู้ (Summative assessment) ซึ่งมีหลายระดับ ได้แก่ เมื่อเรียนจบหน่วยการเรียนรู้ จบ รายวิชาเพื่อตัดสินให้คะแนนหรือให้ระดับผลการเรียน ให้การรับรองความรู้ความสามารถของผู้เรียนว่า ผ่านรายวิชาหรือไม่ควรได้รับการเลื่อนชั้นหรือไม่หรือสามารถจบหลักสูตรหรือไม่

๕. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม

ด้านหลักสูตร ควรมีแนวทางการพัฒนาและเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วน ร่วมในการจัดทำหลักสูตร เพื่อให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และควรจัดการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรแก่ครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่องกับเนื้อหาวิชา เพื่อให้เท่าเทียมกับการศึกษา สายสามัญทั่วไป

ด้านกระบวนการเรียนรู้ ควรให้มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ เพื่อเป็นรูปแบบในการ จัดการเรียนรู้ ควรปรับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนก่อน มีวิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อสร้างแรงจูงใจ ให้กับผู้เรียน และควรแนะ แนวทางวิธีการสอนใหม่ๆ ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และทำให้ผู้เรียน เกิดกระบวนการเรียนรู้

ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ควรจัดการอบรม นิเทศให้ความรู้วิธีการผลิตสื่อที่ หลากหลายให้เพียงพอับความต้องการ โดยเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ ควรจัดหา งบประมาณเพื่อจัดซื้อสื่อเทคโนโลยีใหม่มาทดแทนของเก่าที่ชำรุดเสียหาย

^๖ วัชร เล่าเรียนดี , เทคนิคการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ . โครงการส่งเสริมการผลิตตำรา และเอกสารการสอนคณะศึกษาศาสตร์ (มหาวิทยาลัยศิลปกร : นครปฐม, ๒๕๔๕), หน้า ๑๓๐.

^๗ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ , แนวปฏิบัติการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑, หน้า ๒.

ด้านการนิเทศภายใน ควรอบรมครูสอนก่อนเปิดภาคการศึกษาประจำปี ให้การแนะแนวแก่ครู เพื่อปรับปรุงวิธีสอน , ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการนิเทศภายในระหว่างครูด้วยกัน ครูกับผู้บริหารให้มีการติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง

ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ควรออกแบบเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับความรู้ของผู้เรียน มีระเบียบกฎเกณฑ์ในการทดสอบ และมีความเคร่งครัดในกฎระเบียบเวลาทดสอบ ควรให้มีการวัดผลในหลายๆด้าน เช่น ด้านความรู้ ความขยัน และความเอาใจใส่ ควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลแก่ครูผู้สอน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ . **การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล** . กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๖.

กระทรวงศึกษาธิการ, **นิยามคำศัพท์หลักสูตร**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๓)

กองพุทธศาสนศึกษา . **แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษาโรงเรียน**

พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (พ.ศ.๒๕๕๓-พ.ศ.๒๕๖๒). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๓.

ชุด บุญญา, **หลักการและแนวคิดและแนวคิดในการนิเทศการศึกษายุคใหม่**. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๖)

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอส. อาร์. พรินติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด, ๒๕๔๘)

ไพโรจน์ กนโก (นวลสำลี), “การศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูอาจารย์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, ๒๕๔๖).

วัชร เล่าเรียนดี, **เทคนิคการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ**. โครงการส่งเสริมการผลิตตำราและเอกสารการสอนคณะศึกษาศาสตร์ (มหาวิทยาลัยศิลปากร : นครปฐม, ๒๕๔๕)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑**